

در رساله‌های امام صادق علیه السلام

سیوطی

جلسه ۳۷

استاد: وافی یزدی

موضوع: نواسخ (۱: افعال ناقصه)

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

نواسخ مبتدا و خبر (۱- افعال ناقصه):

نکته ۱: گاهی برخی از افعال ناقصه، بجای برخی دیگر استعمال می شوند، مثل: وفتحت السماء فکانت

ابوابا - ظلّ وجهه مسوداً (در این دو مثال، «کانت» و «ظلّ» به معنای «صار» استعمال شده اند.)

نکته ۲: افعال زیر، اگر بمعنی «صار» استعمال شوند، ملحق به «صار» هستند:

أض، رجع، عاد، استحال، قعد، حار، جاء، إرتدّ، تحوّل، غدا، راح

ImamSadiq.tv ImamSadiq.tv ImamSadiq.tv

نکته ۳: برخی از افعال ناقصه فقط شکل ماضی دارند؛ برخی، ماضی و مضارع دارند ولی امر و وصف

ندارند یا وصف دارند ولی مصدر ندارند؛ و برخی دیگر، ماضی، مضارع، امر، مصدر و وصف را دارند و

تمامی این مشتقات، همانند شکل ماضی آنها عمل می کنند (اسم و خبر می گیرند).

حکم تقدیم خبر بر اسم در افعال ناقصه:

الف- جایز بودن تقدیم خبر بر اسم:

در همه افعال ناقصه جایز است، مثل: کان قائماً زیدٌ (البته برخی در «دام» و برخی دیگر در «لیس» جایز

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

نمی دانند)

ب- ممتنع بودن تقدیم خبر بر اسم:

۱- هرگاه احتمال اشتباه باشد

۲- هرگاه خبر، همراه با آلا باشد (خبر محصور فیه باشد)

۳- هرگاه خبر مضاف به ضمیری باشد که به یکی از اجزاء اسم، عود می کند

مرکز مجازات صادق علیه السلام

ج- وجوب تقدیم خبر بر اسم:

هرگاه در اسم، ضمیری باشد که به یکی از اجزاء خبر عود می کند

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv